

prima instanță: B. Talpă

dosarul nr. 3ra-1460/13

instanța de apel: D. Manole, N. Traciuc, E. Fistican

ÎNCHEIERE

06 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul : Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Larionov Alexei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Larionov Alexei împotriva Consiliului Local al comunei Coșnița, r-nul Dubăsari și Primăriei s. Coșnița r-nul Dubăsari, intervenienți accesorii Grigore Dicusar, Anatol Dicusar și Dumitru Bolgari privind anularea deciziei Primăriei Coșnița nr. 29/6 din 28 martie 1993, a deciziei Primăriei Coșnița nr. 296 din 28 iunie 1993 și anularea deciziei Consiliului Comunei Coșnița nr. 8/2 din 11 mai 1999,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Larionov Alexei, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Dubăsari din 31 mai 2012,

c o n s t a t ă

La 26 iulie 2011 Larionov Alexei s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Local al comunei Coșnița, r-nul Dubăsari și Primăriei s. Coșnița r-nul Dubăsari, intervenienți accesorii Grigore Dicusar, Anatol Dicusar și Dumitru Bolgari privind anularea ca fiind ilegală a deciziei Primăriei Coșnița nr. 296 din 28 iunie 1993 prin care a fost eliberat titlul de proprietate cu nr. cadastral 3818100263 lui Bolgari Dumitru și anularea ca ilegală a deciziei Consiliului Comunei Coșnița nr. 8/2 din 11 mai 1999 cu privire la permiterea construcției casei de locuit lui Dicusar Anatol.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că de facto el este proprietar al terenului cu nr. cadastral 3818113387.

La fel, reclamantul a indicat că, proprietar al terenului litigios ce se pretinde a fi și Dicusar Grigore, în opinia reclamantului, acesta ar fi procurat terenul vizat în baza contractului de vânzare-cumpărare din 14.04.2008, de la Bolgari Dumitru.

A indicat reclamantul că, contractul dat este pasibil de a fi declarat nul, deoarece Bolgari Dumitru a vîndut terenul vizat în baza titlului de proprietate deținut, dar care i-a fost eliberat neîntemeiat și ilegal.

A susținut Larionov Alexei că, terenul litigios a fost procurat de către sine la data de 30.10.1999, de la Maiorov Ghenadie și ultimul a depus o cerere la Primăria Coșnița, prin care a solicitat transmiterea terenului vizat în proprietatea lui.

Totodată, reclamantul a invocat că, este important faptul că, Bolgari Dumitru pe unul și același teren deține două titluri de proprietate a terenului cu nr. cadastral 3818113387, și altul a terenului cu nr. cadastral 3818100263, și în contractul de vânzare-cumpărare se face trimitere la terenul cu nr. cadastral 3818113387, dar se anexează titlul de proprietate a terenului cu nr. cadastral 3818100263.

Consideră reclamantul că ilegalitatea titlurilor de proprietate în cauză o mai confirmă și faptul că, la 16 mai 1999, Primăria Coșnița a eliberat lui Maiorov Ghenadie autorizația de construcție a casei de locuit pe terenul în litigiu, ca vecini avându-i pe Colesnic Vl. și Ivanov V., și în același timp, la data de 28.06.1999, inginerul cadastral Cibuc A., printr-un proces-verbal dubios, același teren î-l atribuie lui Bolgari D., având aceiași vecini Colesnic Vl. și Ivanov V.

A indicat reclamantul, pe unul și același teren, de către autoritatea publică locală Coșnița sînt întocmite două titluri de proprietate cu nr. cadastral 3818113387, eliberat în baza deciziei Consiliului Local al Comunei Coșnița nr. 29/6 din 23.03.1993, și altul a terenului cu nr. cadastral 3818100263, eliberat în baza deciziei Consiliului Local Comunal s. Coșnița nr. 296 din 28.06.1993.

Suplimentar, reclamantul a indicat că, este ilegal și titlul de proprietate eliberat pe numele lui Dicusar Anatolie a terenului cu nr. cadastral 3818113354, unde este indicată suprafața terenului fiind de 0,1511 ha, pe cînd în baza deciziei Consiliului Local a com. Coșnița nr. 29/6 din 28.03.1993 au fost atribuite cote de teren cu suprafața de 0,12 ha.

De asemenea urmează a fi declarate nule și titlurile de proprietate pe numele lui Bolgari Dumitru cu nr. cadastral 3818113387. și cu nr. cadastral 3818100263 și a titlului de proprietate eliberat pe numele lui Dicusar Anatolie cu nr. cadastral 3818113354, toate eliberate de Primăria com. Coșnița, r-nul Dubăsari. Titlul de proprietate pe teren a fost eliberat pe numele Vioricăi Larionov, care este fiica lui. Larionov Viorica este proprietară a terenului dat, dar de facto el a procurat acest teren, se folosește de el și consideră că terenul î-i aparține lui. El a înaintat cererea dată pentru a-i apăra interesele fiicei sale și consideră că are dreptul să ceară anularea titlurilor și deciziilor.

Astfel Larionov Alexei a solicitat instanței de fond declararea nulității titlurilor de proprietate eliberate pe numele lui Bolgari Dumitru cu nr. cadastral 3818113387, și cu nr. cadastral 381810026, a titlului de proprietate eliberat pe numele lui Dicusar Anatolie cu nr. cadastral 3818113354, eliberate de către Primăria com. Coșnița. r-nul Dubăsari.

Ulterior Larionov Alexei a mai înaintat o cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat suplimentar anularea deciziei Primăriei

Coșnița nr. 29/6 din 28.03.1993, prin care au fost eliberate titlurile de proprietate pe numele lui Bolgari Dumitru cu nr. cadastral 3818113387 eliberat pe numele lui Dicusar Anatolie cu nr. cadastral 3818113354; anularea deciziei Primăriei Coșnița nr.296 din 28.06.1993, prin care a fost eliberat titlul de proprietate cu nr. cadastral 3818100263 pe numele lui Bolgari Dumitru anularea Deciziei nr. 8/2 din 11 mai 1999 a Consiliului com. Coșnița, cu privire la permiterea construcției casei de locuit lui Dicusar Anatolie, pe motivul ilegalității acestor decizii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Dubăsari din 31 mai 2012, cererea de chemare în judecată înaintată de către Larionov Alexei a fost respinsă ca fiind nefondată.

La data de 17 august 2012, Larionov Alexei a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Dubăsari din 31 mai 2012, și a solicitat instanței de apel admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013 s-a respins apelul declarat de către Larionov Alexei, cu menținerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Dubăsari din 31 mai 2012.

La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Astfel, Larionov Alexei s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ, prin care a solicitat declararea nulității titlurilor de proprietate pe numele lui Bolgari Dumitru cu nr. cadastral 38181 13387 și cu nr. cadastral 3818100263 și a titlului de proprietate eliberat pe numele lui Dicusar Anatolie cu nr. cadastral 3818113354, toate eliberate de Primăria com. Coșnița, r-nul Dubăsari și anularea deciziei Primăriei Coșnița nr. 29/6 din 28.03.1993, prin care au fost eliberate titlurile de proprietate pe numele lui Bolgari Dumitru cu nr. cadastral 3818113387 și eliberat pe numele lui Dicusar Anatolie cu nr. cadastral 38181 13354; anularea deciziei Primăriei Coșnița nr. 296 din 28.06.1993, prin care a fost eliberat titlul de proprietate cu nr. cadastral 3818100263 pe numele lui Bolgari Dumitru și anularea Deciziei nr. 8/2 din 11 mai 1999 a Consiliului com. Coșnița, cu privire la permiterea construcției casei de locuit lui Dicusar Anatolie, pe motivul ilegalității acestora.

Prin hotărîrea Judecătoriei Dubăsari din 31 mai 2012, acțiunea înaintată de către Larionov Alexei a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin urmare s-a constatat că prin decizia Consiliului Local Coșnița nr. 29/6 din 28 martie 1993 s-a decis atribuirea în proprietate privată a loturilor de pământ din intravilan pentru construcția caselor cetățenilor, s. Coșnița și s. Pohrebea, r-nul Dubăsari (f.d. 48).

Tot în baza deciziei Consiliului local Coșnița nr. 29/6 din 28 martie 1993, în sectorul cadastral nr. 3818113, în anul 1999, au fost atribuite terenuri pentru construcția caselor de locuit cu suprafață de 0,12 ha lui Dicusar Anatolie, Bolgari Dumitru și Larionov Viorica, cărora urma să li se perfecteze și să le elibereze titlurile de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren după cadastrului și planului cadastral.

Astfel, la 17.05.1999, în baza deciziei com. Coșnița nr. 29/6 din 28 martie 1993, lui Dicusar Anatolie i-a fost atribuit în natură un teren pentru construcții cu suprafața de 0,12 ha, amplasat în s. Coșnița, r-nul Dubăsari, iar prin decizia Consiliului com. Coșnița r-nul Dubăsari nr. 8/2 din 11.05.1999 „Cu privire la permiterea construcției casei de locuit”, i s-a permis construcția casei individuale de locuit.

La data de 28.06.1999, în baza deciziei com. Coșnița nr. 29/6 din 28 martie 1993, și procesul verbal nr. 2910 din 28.06.1999 de atribuire în natură a lotului de teren, lui Bolgari Dumitru i-a fost repartizat în natură un teren pentru construcții cu suprafața de 0,12 ha, amplasat în s. Coșnița, r-nul Dubăsari. Tot în anul 1999, i-a fost atribuit lui Larionov Viorica în natură un teren pentru construcții cu suprafața de 0,12 ha, amplasat în s. Coșnița, r-nul Dubăsari.

După elaborarea planului cadastral a teritoriului com. Coșnița, r-nul Dubăsari, a fost aprobat planul, cadastral întocmit în urma efectuării înregistrării primare masive a sectorului cadastral cu nr. 3818113, în care au fost incluse și terenurile cu numerele cadastrale 3818113353 ce-i aparține cet. Larionov Viorica, 3818113354 ce-i aparține cet. Dicusar Anatolie și 3818113387 cei aparține cet. Bolgari Dumitru, fiindu-le eliberate la 20.05.2005 titluri de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren.

S-a mai stabilit de asemenea că la 14.04.2008 Bolgari Dumitru, prin contractul de vânzare-cumpărare a vândut terenul cu numărul cadastral 3818133387 lui Dicusar Grigore din motivul conflictului apărut între el și Alexei Larionov, deoarece ultimul pretinde că a procurat terenul dat de la G. Maiorov.

Tot în urma înregistrărilor primare masive efectuate pe Coșnița, r-nul Dubăsari s-a stabilit cu precizie suprafața și dimensiunile laturilor terenurilor, care au dus la majorarea suprafeței de la 0,12 ha până la 0,1512 ha pentru terenul cu nr. cadastral 3818113353 ce aparține cet. Larionov Viorica și de la 0,12 ha până la 0,1511 ha pentru terenul cu nr. cadastral 3818113354, care aparține lui Dicusar Anatolie.

Astfel, terenul cu numărul cadastral 3818113353 cei aparține cu drept de proprietate cet. Larionov Viorica conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, terenul cu numărul cadastral 3818113354 ce-i aparține cu drept de proprietate cet. Dicusar Anatolie conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și terenul cu numărul cadastral 3818113387 ce i-a

aparținut cu drept de proprietate cet. Bolgari Dumitru conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, sunt amplasate pe teritoriul s. Coșnița, r-nul Dubăsari și sunt situate în vecinătate.

Instanța de apel a reținut că, Larionov Alexei pretinde că terenul care a fost atribuit de autoritatea publică locală fiicei sale Larionov Viorica cu nr. cadastral 3818113353 prin decizia contestată iar aparține lui, în baza altei recipise prin care l-ar fi procurat de la o terță persoană, explicînd în felul dat încălcarea unui drept personal al său ca temei pentru depunerea cererii. În acest sens, instanța de apel a concluzionat ca întemeiată concluzia instanței de fond potrivit căreia, reclamantul nu a prezentat nici un act care ar confirma dreptul său de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastral 3818113353 și nr. cadastral 3818113387, situate în com. Coșnița, r-nul Dubăsari precum și nu a prezentat nici un temei prin care s-ar constata vătămarea sa într-un drept al său recunoscut de lege, care i-ar oferi posibilitatea să se adreseze în instanța de contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege. Raportînd norma legală enunțată la circumstanțele cauzei. Instanța de apel a relevat că, chiar dacă admite faptul că Maiorov Ghenadie i-a vîndut lui Larionov Alexei terenul litigios, dovada acestei tranzacții o poate proba doar Extrasul din registrul Bunurilor Imobile, care ar confirma dreptul de proprietate al lui Larionov Alexei asupra terenului dat.

În conformitate cu art. 5 alin (1) al Legii contenciosului administrativ, subiecți cu drept de sesizare în contenciosul administrativ este persoana, inclusiv funcționarul public, militarul, persoana cu statut militar, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri - în condițiile art. 14 al prezentei legi.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond întemeiat a constatat că, lui Larionov Alexei nu i-a lezat nici un drept al său moral sau patrimonial prin decizia contestată, și a respins acțiunea înaintată de către Larionov Alexei.

Totodată, potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) CPC, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu tace ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Prin urmare, instanța de fond întemeiat a respins argumentul reclamantului potrivit căruia acesta a înaintat acțiunea în interesele fiicei sale Viorica Larionov, în baza procurii, deoarece ultima se află peste hotarele R. Moldova și i s-ar fi încălcat drepturile și interesele ei, pe motiv că în temeiul normei legale enunțate, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal sau prin avocat.

La 04 iunie 2013 Larionov Alexei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și prima instanță au emis hotărâri cu încălcarea normelor de drept material și procedural, nu au elucidat toate circumstanțele cauzei.

Mai mult ca atât recurentul invocă că, nici în prima instanță și nici în instanța de apel intimații nu au putut prezenta originalul deciziei primăriei Coșnița nr. 29/6 din 28.03.1993. În legătură cu aceasta instanța de apel a amânat ședința de câteva ori.

Mai mult ca atât la adresarea prealabilă față de primarul Alexandru Leșan a comunicat că decizia primăriei Coșnița nr. 29/6 din 28.03.1993 a fost întocmită și redactată conform unui model standard de către Agenția de Cadastru a RM, care ulterior a fost semnată de reprezentanții primăriei. Totodată prin scrisoarea nr. 36/01-09/747 din 02.05.2013, Directorul general al Agenției Relații funciare și Cadastru Anatolie Ghilaș a informat că Agenția Relații Funciare și Cadastru a fost fondată prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.230 din 27.07.1994. Datorită acestui fapt redactarea și sau emiterea unei decizii pentru primăria s. Coșnița Dubăsari era fizic imposibil. Toate aceste circumstanțe invocate nu au fost pe deplin cercetate atât în prima instanță cât și în instanța de apel.

La data de 09 august 2013 reprezentantul Primăriei com. Coșnița prin intermediul cancelariei au depus o referință în care au invocat dezacordul cu recursul depus de Larionov Alexei, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Tot la data de 09 august 2013 Dicusar Anatolie prin intermediul cancelariei au depus o referință în care au invocat dezacordul cu recursul depus de Larionov Alexei, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Larionov Alexei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de

apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Larionov Alexei, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulumul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Larionov Alexei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Larionov Alexei, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru